

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Michala Bobka, soudce Ivo Pospíšila a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **Rakovnické tvářecí stroje, s. r. o.**, se sídlem Kuštova 637, Rakovník, zast. JUDr. Ing. Jindřichem Kalíškem, Ph.D., advokátem se sídlem Na Humnech 1143/19, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2023, č. j. MZP/2023/500/41, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2024, č. j. 15 A 83/2023-42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a posouzení městským soudem

[1] Česká inspekce životního prostředí (dále „ČIŽP“) shledala žalobkyni vinnou z toho, že umístila nebezpečné závadné a zvláště nebezpečné závadné látky s obsahem ropných látek a chlorovaných uhlovodíků v zařízení, které nebylo určeno k jejich skladování ani k jinému zacházení s těmito látkami. Žalobkyně tak porušila § 39 odst. 4 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), čímž spáchala přestupek podle § 125g odst. 3 vodního zákona. Za to jí ČIŽP uložila pokutu ve výši 500 000 Kč podle § 125g odst. 7 písm. e) vodního zákona. Odvolání žalobkyně proti rozhodnutí ČIŽP žalovaný zamítl.

[2] Rozhodnutí o odvolání napadla žalobkyně u Městského soudu v Praze, který žalobu zamítl v záhlaví označeným rozsudkem. Městský soud v první řadě připomněl advokátem zastoupené žalobkyni, že rozsah a kvalita soudního přezkumu se odvíjí od formulace žalobních bodů. Za situace, kdy žalobkyně vůči vypořádání odvolacích námitek neuplatnila konkrétní a k věci relevantní argumentaci, ale jen opakovala to, na co už žalovaný reagoval, nezbylo městskému soudu než „pouze“ přezkoumat racionalitu a logickou soudržnost argumentace správních orgánů. K žalobkyní namítanému porušení procesních práv vyplývajících z § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „spr. ř.“) městský soud uvedl, že ČIŽP umožnila žalobkyni seznámit se s podklady před vydáním jejího rozhodnutí. Požadavek žalobkyně, aby byla ze strany ČIŽP poučena o obsahu a právních dopadech jednotlivých listin založených ve spise, byl zcela nedůvodný. Jelikož žalovaný v odvolacím řízení nedoplňoval spisový materiál o další podklady, nebyl povinen v průběhu odvolacího řízení žalobkyni vyzývat, aby se seznámila se spisovým materiálem před vydáním rozhodnutí o odvolání.

[3] Dále městský soud konstatoval, že ani v obecné rovině nelze žalobkyni přisvědčit, že žalovaný nereflektoval její odvolací námítky ohledně podstatných změn poměrů. Ani tvrzení žalobkyně, že žalovaný opřel své rozhodnutí o novou skutečnost, neshledal pravdivým.

[4] Nakonec se městský soud zabýval namítanou likvidační výší pokuty a návrhem na její moderaci. Žalobkyně neuplatnila konkrétní a věcně relevantní námítku, kterou by úspěšně rozporovala úvahu správních orgánů o druhu a výši trestu. Pokutu nelze v případě žalobkyně považovat za zjevně nepřiměřenou. Tvrzení, že by pokuta měla pro žalobkyni likvidační efekt, postrádá hlubší analýzu majetkové situace žalobkyně a není ani doloženo relevantními důkazy. Zcela nepodložené je pak tvrzení žalobkyně o podstatném snížení její majetkové podstaty a „*toliko hypotetickém*“ poškození věřitelů.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

[5] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) napadá rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje rozsudek zrušit a vrátit věc městskému soudu k dalšímu řízení. Stěžovatelka rovněž navrhuje, aby její kasační stížnosti NSS přiznal odkladný účinek.

[6] Zaprvé stěžovatelka namítá nezákonnost rozhodnutí správních orgánů spočívající v porušení jejího práva na seznámení se s podklady pro jejich vydání podle § 36 odst. 3 spr. ř. V případě ČIŽP sice proběhlo seznámení s obsahem spisu, avšak bez toho, aby přítomná zástupkyně ČIŽP poučila zástupce žalobkyně o obsahu a právních dopadech jednotlivých listin. V případě žalovaného seznámení neproběhlo vůbec. Městský soud se námítkou žalobkyně vznášející tyto skutečnosti „*v podstatě nezabýval, resp. uzavřel, že k zásahu do procesních práv žalobkyně nedošlo*“. Tento závěr však „*nemohl mít a nemá oporu ve spisové evidenci, ze které je patrné, že žalobkyně přinejmenším se spisovou evidencí žalovaného seznámena nebyla*“. Stěžovatelka rovněž namítá, že „*samo rozhodnutí obou správních orgánů ve věci samé je dále nezákonné pro nesprávné posouzení právní otázky*“.

pokračování

[7] Zadruhé stěžovatelka namítá, že žalovaný vůbec nerefletoval její věcné námitky ohledně podstatných změn poměrů v posuzované věci, ani postavení stěžovatelky *coby předmětu insolvenčního řízení*. Městský soud argumentaci žalovaného bez výhrad přijal, aniž by ji poměřil s argumenty „*prezentovanými v odvolání, resp. ve správní žalobě, případně aniž by žalobkyni odpovídajícím způsobem poučil, že jí předkládané námitky vůči rozhodnutí žalovaného nejsou dostatečné a dostatečně podložené důkazy*“.

[8] Zatřetí stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného, neboť „*zůstala opomenuta a nevypořádána řádně a včas podaná odvolací námitka, nadto žalovaný své rozhodnutí opřel o celou řadu skutečností, které jsou v řízení samé novotami (např. vývody žalovaného dokonce o zhoršení situace v dotčeném území). Žalovaný se měl správně k odvolací námitce jednoznačně vyjádřit a v tomto ohledu jednoznačně přezkoumat procesní postup v řízení před správním orgánem prvního stupně, což ovšem neučinil.*“

[9] Nakonec stěžovatelka namítá, že se městský soud „*podobně nevypořádal s návrhem žalobkyně na moderaci uložené sankce pro případ, že by se rozhodl žalobě nevyhovět.*“ Jeho závěry jsou „*neodůvodněnou fabulací*“, která do značné míry přehlíží skutečný stav podniku žalobkyně po zdlouhavém insolvenčním řízení (pozn. NSS: stěžovatelka prošla reorganizací).

[10] Ke kasační stížnosti se vyjádřil žalovaný. Upozornil, že skutečnosti namítané v kasační stížnosti, se značně shodují s námitkami uplatněnými v žalobě. Žalovaný tedy odkazuje na své vyjádření k žalobě, odůvodnění napadeného rozsudku a své rozhodnutí o odvolání.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou oprávněnou, zastoupenou advokátem, a přípustná. Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost **není** důvodná.

[13] Stejně jako žaloba posuzovaná městským soudem, ani kasační stížnost předložená stěžovatelkou před NSS neposkytuje kasačnímu soudu mnoho prostoru pro konfrontování napadeného rozhodnutí se smysluplnou právní argumentací. Převážná část kasační stížnosti je jen prostým zopakováním žalobní argumentace a vyjádřením stěžovatelčina nesouhlasu se závěry městského soudu. Úkolem NSS je přitom v návaznosti na uplatněný *mimořádný* opravný prostředek – kasační stížnost – přezkoumat (zásadně jen) rozhodnutí správního soudu. Jak již NSS judikoval dříve: „*[u]vedení konkrétních stížných námitek (...) nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem.*“ (viz rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006 - 58, obdobně též srov. např. rozsudky NSS ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 249/2016 - 38, bod 12, nebo ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012 - 351, bod 140 a judikaturu tam citovanou). NSS rovněž soustavně judikuje, že: „*Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí,*“ (viz např. rozsudek NSS 6. 12. 2022, č. j. 7 As 67/2022 - 28). Nepředkládá-li stěžovatelka relevantní polemiku se závěry

či argumentací městského soudu, nezbyvá NSS než přezkoumat zásadně pouze to, zda městský soud v napadeném rozhodnutí přezkoumatelně vypořádal žalobní námitky a racionálně argumentačně podepřel své závěry.

[14] Nejprve se NSS zabýval námitkou nezákonnosti rozhodnutí správních orgánů. Tu stěžovatelka spatřuje v tvrzeném porušení jejího práva na seznámení se s podklady pro jejich vydání podle § 36 odst. 3 spr. ř. a rovněž v „*nesprávném posouzení* (blíže nespecifikované) *právní otázky*“. Tato námitka se v zásadě shoduje s prvním a druhým žalobním bodem. Stěžovatelka k nim pouze připojuje námitku, že se městský soud těmito žalobními body „*v podstatě nezabýval, resp. uzavřel, že k zásahu do procesních práv žalobkyně nedošlo*“. Toto tvrzení je pravdivé jen ve své druhé polovině. Zcela obecně namítanému nesprávnému posouzením právní otázky se městský soud věnoval v bodě 22 napadeného rozsudku. Procesním právům plynoucím z § 36 odst. 3 se městský soud věnoval v bodě 23. Stěžovatelka s jeho závěry v kasační stížnosti nijak nepolemizuje, pouze se omezuje na vyjádření svého nesouhlasu s nimi. NSS nebude proto znovu opakovat již jednou učiněné vypořádání těchto námitek a obsahově odkazuje na příslušné pasáže odůvodnění městského soudu.

[15] Dále se NSS zabýval námitkou nereflexování podstatné změny poměrů v posuzované věci a postavení stěžovatelky ovlivněného probíhající reorganizací. Stěžovatelka vytýká městskému soudu, že převzal argumentaci žalovaného. Je však třeba zdůraznit, že stěžovatelka v řízení před městským soudem nepředložila relevantní argumentaci, s níž by mohl závěry žalovaného konfrontovat. V souladu s jeho počátečním závěrem o rozsahu a kvalitě žaloby (bod 21 napadeného rozsudku) proto městskému soudu nezbylo než „*pouze*“ přezkoumat, zda byly úvahy správních orgánů racionální a logicky soudržné (bod 24 napadeného rozsudku). Dopady reorganizace na postavení stěžovatelky se městský soud zabýval především v bodě 26 napadeného rozsudku, a to opět v rozsahu, jaký umožňovala stěžovatelkou podaná žaloba. NSS dodává, že stěžovatelčina představa, že městský soud měl stěžovatelku poučit, že její žalobní námitky „*nejdou dostatečně*“, je chybná. Soud z pozice nestranného arbitra nemůže *dolaďovat* obsah stěžovatelčina podání, ani ji poučovat, zda jí vznesené žalobní námitky zakládají důvodnost žaloby a úspěch ve věci. Tato kasační námitka není důvodná.

[16] Zcela obecná třetí kasační námitka (pro ilustraci doslova ocitovaná v bodě [8] tohoto rozsudku) už pak vůbec nijak nereaguje na napadený rozsudek. Jde proto o nepřipustnou kasační námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

[17] Poslední kasační námitka týkající se soudní moderace uložené pokuty je sice přípustná, avšak rovněž není důvodná. Městský soud se důkladně zabýval návrhem na moderaci pokuty v bodě 26 napadeného rozsudku. Posoudil jej opět v mezích, které mu stěžovatelka vytýčila žalobou, přičemž mimo jiné i za použití relevantní judikatury NSS (rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2019, č.j. 5 As 279/2016 - 45, a usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46, č. 3528/2017 Sb. NSS) dospěl k závěru, že v posuzované věci není na místě přikročit k moderaci uloženého správního trestu. Ani v této otázce pak stěžovatelkou předestřená kasační argumentace nepřináší nic nového.

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[18] Na základě výše uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody kasační stížnosti. Proto ji postupem podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[19] Vzhledem k tomu, že NSS ve věci rozhodl bezodkladně, nerozhodoval samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

[20] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v řízení nebyla úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl v řízení o kasační stížnosti plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. NSS mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 24. října 2024

Michal Bobek
předseda senátu